

Vanhus- ja vammaisneuvoston toimintasuunnitelma 2020-2025

Vanhus- ja vammaisneuvosto valitaan valtuustokaudeksi kerrallaan.

Vanhus- ja vammaisneuvosto kokoontuu säännöllisesti (n. 4-6 kertaa vuodessa) ja siinä on kattava edustus palvelujen järjestäjäorganisaatioista sekä ikäihmistä ja vammaisista.

Vanhus- ja vammaisneuvoston esittelijänä ja sihteerinä toimii palvelujohtaja.

1. Vanhus- ja vammaisneuvostoa ohjaavat strategiat ja ohjelmat

1.1. Kuntastrategia 2018-2025

Kuntastrategian arvot:

- asiakaslähtöisyys
- avoimuus
- positiivisuus
- tasa-arvoisuus
- yhteistyökykyisyys

Kuntastrategian visio:

- Saaristokunta Puumala 2025 on uuden työn ja rohkeiden ratkaisujen kunta, joka on hyvinvoivien ihmisten koti Saimaalla.

Kuntastrategian painopisteet

- Saimaa
- Yrittäjyys
- Lapsiperheet
- Hyvinvointi
- Laatuasuminen

Vanhus- ja vammaisneuvoston toimintaa ohjaavat kunnan arvot, visio ja painopisteet tavoitteineen. Painopisteistä Hyvinvointi ja Laatuasuminen korotustuvat vanhus- ja vammaisneuvoston toiminnassa.

1.2. Hyvinvointipalvelujen toimeenpano-ohjelma 2019-2025

Hyvinvointipalvelujen visio:

Kokeillen, kehittäen, uskaltuen, yhdessä, lähellä, kaikille!

Hyvinvointipalvelujen painopisteet

Hyvinvointipalvelut ovat asettaneet jokaiselle vastuualueelle omat painopisteet. Vastuualueista liikuntapalvelut, kansalaisopisto sekä kirjasto- ja kulttuuritoimi tuottavat palveluja myös ikäihmisille ja vammaisille.

Liikuntapalvelut

Painopiste	Tavoitteet
Liikuntapaikat	<ul style="list-style-type: none"> • Käyttäjänäkölman esiintuominen
Liikunnan tukeminen	<ul style="list-style-type: none"> • Kaikkien kuntalaisten kannustaminen liikkumaan • Ikäihmisten toimintakyvyn ylläpitäminen • Laadukkaiden vapaa-ajan palvelujen tuottaminen haja-asutusalueella
Osallisuus	<ul style="list-style-type: none"> • Kuntalaiset ja monipaikkaiset osallistuvat kunnan palvelujen suunnitteluun

Kansalaisopisto

Painopiste	Tavoitteet
Hyvinvointi	<ul style="list-style-type: none"> • Kaikki kuntalaiset saavat laadukasta palvelua • Koulutustarjontaa laajasti ja monipuolisesti eri puolilla kuntaa • Kuntalaisten osallisuuden, kohtaamisen ja kuulemisen lisääminen • Sosiaalisuus ja yhteisöllisyys ovat vahvasti läsnä kaikessa toiminnassa
Laatuasuminen	<ul style="list-style-type: none"> • Ympäristö- ja kierrätystietoisuuden kasvattaminen

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

Painopiste	Tavoitteet
Saavutettavuus	<ul style="list-style-type: none"> • Eri kohderyhmien huomioiminen
Hyvinvointi	<ul style="list-style-type: none"> • Vesiympäristön hyvinvointivaikutusten huomioiminen • Monipuolinen kulttuuritarjonta • Virkistys, syrjäytymisen ehkäisy, yksinäisyyden torjunta • Osallisuuden lisääminen

Vanhus- ja vammaisneuvoston toimintaa ohjaa hyvinvointipalvelujen visio ja painopisteet tavoitteineen.

1.3. ESSOTEn alueellinen vammaispoliittinen ohjelma VAMPO ja tuleva ikäohjelma.

Vanhus- ja vammaisneuvoston toimintaa ohjaavat ESSOTE:n alueellinen vammaispoliittinen ohjelma VAMPO ja tuleva ikäohjelma.

2. Vanhus- ja vammaisneuvoston painopisteet ja tavoitteet 2020-2025

2.1. Painopisteet:

- Hyvinvointi ja turvallisuus
- Osallisuus ja vaikuttaminen
- Toimintaympäristö
- Palvelujen, tukitoimien ja muiden etuuksien järjestäminen ja saatavuus

2.2. Tavoitteet/toimenpiteet:

Hyvinvointi ja turvallisuus:

Tavoitteena on hyvinvoiva kuntalainen, joka tuntee olonsa turvalliseksi.

- Huomioimme toiminnassamme eri elämäntilanteissa olevat ikäihmiset ja vammaiset.
- Vaikutamme siihen, että palvelut ovat kaikille sopivia.
- Edesautamme, että kaikilla on turvallisuudentunne siitä, että elämä jatkuu ja palvelut ovat toimivia henkilön tilanteesta huolimatta.
- Edistämme jokaisen henkilön oman kodin esteettömyyttä.
- Välitämme eri toimijoille tietoa, miten vanhusten ja vammaisten hyvinvointia ja toimintakykyä voisi ylläpitää ja edistää mm. liikunta-, kulttuuri- ja kirjastopalveluissa sekä kansalaisopiston opetustoiminnassa.
- Järjestämme yhteistyössä kunnan ja muiden eri toimijoiden kanssa vuosittaisen vanhustenviikon ja kansainvälisen vammaistenpäivän.
- Esitämme kansalaisopistolle ja eri järjestöille, että ikäihmisille ja vammaisille järjestetään koulutustilaisuuksia, mikä on hyvä arki: turvallisuus, päätösvalta, lähellä olevat palvelut, sosiaaliset suhteet, hyvä ravinto, riittävä liikunta, näin saat rahasi riittämään/oman talouden hallinta jne.

Osallisuus ja vaikuttaminen:

Tavoitteena on, että ikäihmiset ja vammaiset osallistetaan erilaisten palvelujen kehittämiseen ja mahdollistetaan asioihin vaikuttaminen.

- Teemme esityksiä ja aloitteita sekä annamme lausuntoja ikäihmisiä ja vammaisia koskevissa kysymyksissä.
- Tiedotamme aktiivisesti kunnan eri hallinonaloille, että ikäihmisiä ja vammaisia koskevat asiat on tuotava vanhus- ja vammaisneuvostolle lausunnonle jo suunnitteluvaiheessa.
- Järjestämme joka toinen vuosi keväisin Ikäihmisten seminaarin, jossa keskustellaan siitä, millaisia toiveita ja tarpeita puumalalaisilla ikäihmisillä on Puumalassa ikäihmisille palveluja järjestäville tahoille.
- Kehitämme myös vammaisille erilaisia osallistamistapoja, joissa kuullaan, millaisia toiveita ja tarpeita puumalalaisilla vammaisilla on.
- Valmistelemme yhteistyössä eri toimijoiden kanssa valtuustokausittain (neljäksi vuodeksi) suunnitelman ikääntyneen väestön tukemiseksi, jossa otamme huomioon Ikäihmisten seminaarissa esiin tulleet toiveet ja tarpeet sekä kuntastrategian ja hyvinvointipalvelujen toimeenpano-ohjelman. Suunnitelman toteutumista arvioidaan kahden vuoden välein.
- Kehitämme suoratoistopalveluja ikäihmisille ja vammaisille.
- Toimimme avoimesti.
- Edistämme osallisuutta myös selkokielisellä tiedottamisella.

Toimintaympäristö:

Tavoitteena on, että ikäihmisten ja vammaisten toimintaympäristö mahdollistaa hyvän elämän.

- Edellytämme, että ne toimijat, jotka ovat vastuussa ikäihmisten ja vammaisten toimintaympäristöistä, huomioivat niissä turvallisuuden, terveellisuuden, yhteisöllisyyden ja esteettömyyden.

Palvelujen, tukitoimien ja muiden etuuksien järjestäminen ja saatavuus:

Tavoitteena on, että palvelut, tukitoimet ja etuudet ovat jokaiselle tarkoituksenmukaiset ja hyvin saatavilla.

- Toimimme tiedon välittäjänä ikäihmisten ja vammaisten oikeuksien takaamiseksi ja palvelujen saamiseksi.
- Edellytämme ikäihmisten ja vammaisten näkökulman huomioimista palvelujen tuottamisessa: esteettömyys ja saatavuus.
- Pidämme esillä huolta haja-asutusalueella asuvien ikäihmisten ja vammaisten palvelujen tavoitettavuuden säilymisestä.
- Seuraamme palvelujen tuottamisessa esiintyviä epäkohtia ikäihmisten ja vammaisten näkökulmasta ja teemme esityksiä epäkohtien korjaamiseksi.
- Edellytämme, että kunta järjestää säännöllistä ja toistuvaa digiopastusta.
- Edellytämme, että kansalaisopisto tarjoaa jatkuvasti digikursseja.